

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosova
Qeveria - Vlada - Government
Zyra e Kryeministrit -Ured Premijera -Office of the Prime Minister
Agjencia e Statistikave të Kosovës - Agencija za Statistike Kosova - Kosovo Agency of Statistics

Serijs 3: Ekonomska statistika

Harmonizovani Indeks Potrošačkih Cena (Jun – 2015)

Predgovor

Agencija za statistiku Kosova (ASK) je počela da objavljuje Indeks potrošačkih cena (IPC) od septembra 2002.do meseca decembra 2014, dok od januara 2015 je harmonizovan prema međunaronom konceptu i publikuje se kao Harmonizovani indeks potrošačkih cena (HIPC). Prikupljanje potrošačkih cena počelo je u maju 2002., koji se smatra bazni mesec. Cene se prikupljaju od 10 do 20 svakog meseca u 10 centara na Kosovu.

ASK od septembra 2002. je objavila mesečne IPC i deset izdanja na godišnjoj bazi (2004 - 2013).

Ova publikacija sadrži tabelu Harmonizovanog indeksa potrošačkih cena na Kosovu na mesečnoj bazi maj 2002 - Jun 2015, godišnji prosek 2003-2014 (Maj 2002 = 100) sa mesečnim i godišnjim HIPC u procentima, grafički razvoj IPC 2003 - 2014 (Maj 2002 = 100), grafički prikaz godišnje promene u procentima HIPC-a, tabelu sa specifičnim težinama, indeks za Jun 2015., mesečne promene harmonizovanog indeksa potrošačkih cena u procentima (Jun 2015 / Maj 2015) i godišnje promene harmonizovanog indeksa potrošačkih cena u procentima (Jun 2015 / Jun 2014.) za grupe i podgrupe prema COICOP-u, tabelu sa prosečnim cenama za neke reprezentativne stavke i metodologiju obračuna indeksa potrošačkih cena.

Vaše predloge, primedbe i sugestije u vezi ove publikacije možete poslati na elek.adresi E-mail: economic@rks-gov.net

Indeks Potrošačkih Cena (IPC), odnosno Harmonizovani Indeks Potrošačkih Cena (HIPC) je redovna mesečna publikacija.

Publikaciju su pripremili:

Ilir T. Berisha - Direktor Departmana
Ibish Asllani - Šef Odeljenja
Raif Gashi - Viši službenik

Jul, 2015

Izvršni direktor ASK
Isa Krasniqi

Simboli i skraćenice

IPC	Indeks potrošačkih cena
COICOP	Klasifikacija lične potrošnje po nameni
ABD	Anketa o budžetu domaćinstava
HIPC	Harmonizovani indeks potrošačkih cena
ASK	Agencija za Statistiku Kosova
:	Šifra nije dostupna
0	Manje od polovine korišćene jedinice
-	Nije primenljivo
%	Procenat
W	Statistički ponder (specifična težina)
∅	Prosek

S a d r ž a j

	Strana
Harmonizovani Indeks potrošačkih cena (HIPC) za mesec Jun 2015.....	5
Tabela 1: Harmonizovani Indeks potrošačkih cena (HIPC) Maj 2002 – Jun 2015 (Maj 2002 = 100) sa mesečnim i godišnjim promenama cena u procentima	6
Grafikon 1: Indeks potrošačkih cena (IPC), 2003 - 2014 (Maj 2002=100)	9
Grafikon 2: Godišnje promene u procentima harmonizovanog indeksa potrošačkih cena	9
Tabela 2: HIPC Jun 2015 (Maj 2002=100 ako nisu pomenuti drugačije), mesečne i godišnje promene cena po grupama i podgrupama prema COICOP-u	10
Tabela 3: Prosečna cena u Eurima za pojedine reprezentativne artikle i usluge	12
Metodologija HIPC	13

Harmonizovani Indeks potrošačkih cena (HIPC) za mesec Jun 2015

Ukupan Harmonizovani indeks potrošačkih cena na Kosovu je viši za 0,1% u junu mesecu 2015. u odnosu na mesec maj 2015. Stopa inflacije merena u junu 2015 sa mesec jun 2014. bila je -0,4%.

Jun 2015 / Maj 2015 0,1%

Harmonizovani indeks potrošačkih cena je viši za 0,1% u junu mesecu 2015. U odnosu na mesec maj 2015. Rast harmonizovanog indeksa potrošačkih cena beležen je u podgrupi voće od 14,2% sa uticajem od 0,3 odsto na HIPC.

Rast je neutralizova uglavnom padom harmonizovanog indeksa potrošačkih cena u podgrupi povrće od -7,7% sa uticajem od -0,2 odsto na HIPC.

Jun 2015 / Jun 2014 -0,4%

Harmonizovani indeks potrošačkih cena beležio je pad za 0.4% u mesecu junu 2015. u odnosu na mesec jun 2014. Pad harmonizovanog indeksa potrošačkih cena u ovom periodu je beležen kod podgrupe: mleko, sir i jaja (-4,4%), upotreba opreme za lični prevoz-(nafta i benzin) za (-9,1%), visoko obrazovanje (-28.1%), usluge stanovanja za studente (-15,7%) sa zajedničkim uticajem ovih podgrupa od -1,7 odsto na HIPC.

Pad je neutralizova uglavnom rastom harmonizovanog indeksa potrošačkih cena u podgrupe: hleb i žitarice (1,8%), meso (1,4%), voće (8,5%), povrće (11,0%), alkoholna pica (7,3%) duvan (4,1%), struja, gas i ostalo gorivo (8,4%) sa zajedničkim uticajem ovih podgrupa od 1,3 odsto na HIPC.

Tabela 1: Harmonizovani Indeks potrošačkih cena (HIPC) Maj 2002 – Jun 2015 (Maj 2002 = 100) sa mesečnim i godišnjim promenama cena u procentima

Godine	Mesec	Indeks (Maj 2002 = 100)	Mesečna promena u procentima	Godišnja promena u procentima
2002	Maj	100.0	:	:
	Jun	98.4	-1.6	:
	Jul	96.9	-1.5	:
	Avgust	96.8	-0.1	:
	Septembar	98.6	1.9	:
	Oktobar	100.2	1.6	:
	Novembar	100.6	0.4	:
	Decembar	101.4	0.8	:
	Prosek Jun-Decembar 2002	99.0	:	:
	2003	Januar	102.0	0.6
Februar		101.4	-0.6	:
Mart		102.6	1.2	:
April		101.7	-0.9	:
Maj		100.2	-1.5	0.2
Jun		98.9	-1.3	0.5
Jul		96.8	-2.1	-0.1
Avgust		96.4	-0.4	-0.4
Septembar		98.9	2.6	0.3
Oktobar		100.9	2.0	0.7
Novembar		101.9	1.0	1.3
Decembar		101.9	0.0	0.5
Godišnji prosek 2003		100.3	:	1.3
2004	Januar	101.9	0.0	-0.1
	Februar	102.0	0.1	0.6
	Mart	101.6	-0.4	-1.0
	April	101.3	-0.3	-0.4
	Maj	100.1	-1.2	-0.1
	Jun	98.8	-1.3	-0.1
	Jul	98.1	-0.7	1.3
	Avgust	97.5	-0.6	1.1
	Septembar	96.6	-0.9	-2.3
	Oktobar	97.2	0.6	-3.7
	Novembar	97.7	0.5	-4.1
	Decembar	98.1	0.4	-3.7
	Godišnji prosek 2004	99.2	:	-1.1
2005	Januar	97.8	-0.3	-4.0
	Februar	97.8	0.0	-4.1
	Mart	99.2	1.4	-2.4
	April	98.6	-0.6	-2.7
	Maj	97.8	-0.8	-2.3
	Jun	97.6	-0.2	-1.2
	Jul	96.7	-0.9	-1.4
	Avgust	96.6	-0.1	-0.9
	Septembar	97.2	0.6	0.6
	Oktobar	98.0	0.8	0.8
	Novembar	98.2	0.2	0.5
	Decembar	98.8	0.6	0.7
	Godišnji prosek 2005	97.9	:	-1.4
2006	Januar	98.4	-0.4	0.6
	Februar	99.1	0.7	1.3
	Mart	99.3	0.2	0.1
	April	99.1	-0.2	0.5
	Maj	98.8	-0.3	1.0
	Jun	98.3	-0.5	0.7
	Jul	97.6	-0.7	0.9
	Avgust	97.4	-0.2	0.8
	Septembar	97.4	0.0	0.2
	Oktobar	97.6	0.2	-0.4
	Novembar	98.7	1.1	0.5
	Decembar	99.9	1.2	1.1
	Godišnji prosek 2006	98.5	:	0.6

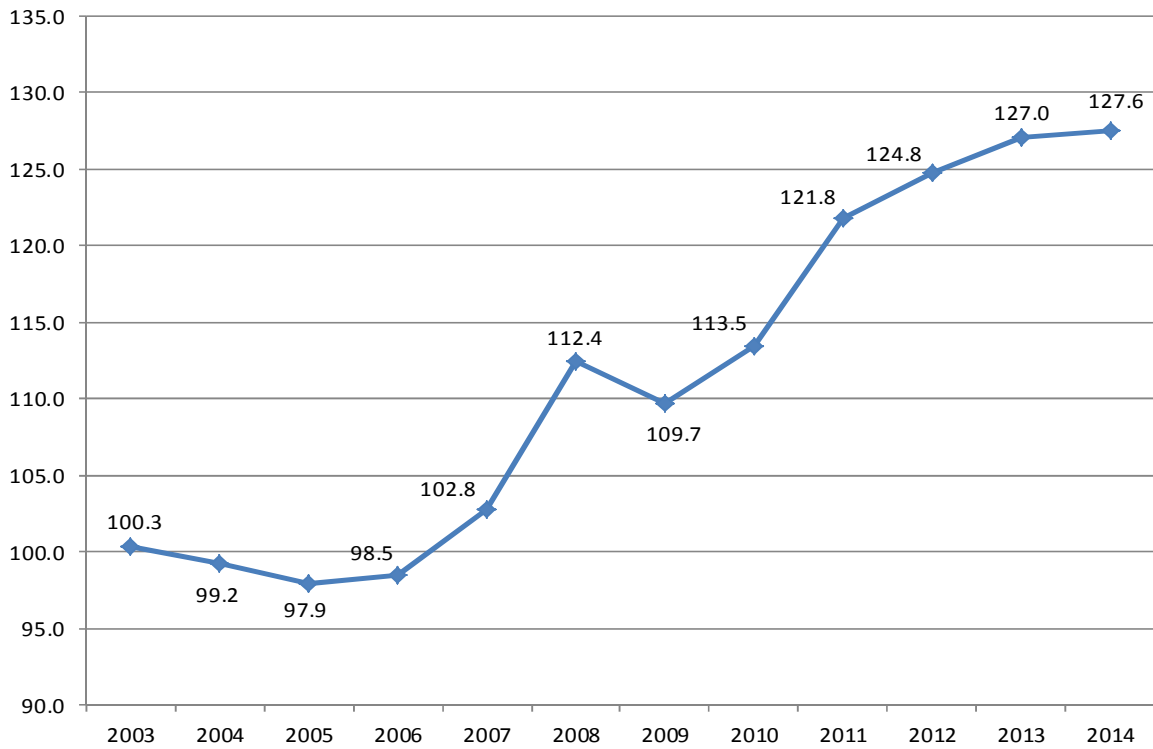
Tabela 1: Harmonizovani Indeks potrošačkih cena (HIPC) Maj 2002 – Jun 2015 (Maj 2002 = 100) sa mesečnim i godišnjim promenama cena u procentima (nastavak)

Godine	Mesec	Indeks (Maj 2002 = 100)	Mesečna promena u procentima	Godišnja promena u procentima
2007	Januar	100.7	0.8	2.3
	Februar	100.6	-0.1	1.5
	Mart	100.0	-0.6	0.7
	April	99.3	-0.7	0.2
	Maj	99.5	0.2	0.7
	Jun	99.4	-0.1	1.1
	Jul	98.9	-0.5	1.3
	Avgust	103.6	4.8	6.4
	Septembar	103.7	0.1	6.5
	Oktobar	108.0	4.1	10.7
	Novembar	109.0	0.9	10.4
	Decembar	110.4	1.3	10.5
		Godišnji prosek 2007	102.8	:
2008	Januar	111.5	1.0	10.7
	Februar	112.1	0.5	11.4
	Mart	113.2	1.0	13.2
	April	112.8	-0.4	13.6
	Maj	113.6	0.7	14.2
	Jun	113.3	-0.3	14.0
	Jul	112.8	-0.4	14.1
	Avgust	111.7	-1.0	7.8
	Septembar	111.8	0.1	7.8
	Oktobar	112.9	1.0	4.5
	Novembar	111.8	-1.0	2.6
	Decembar	110.9	-0.8	0.5
		Godišnji prosek 2008	112.4	:
2009	Januar	110.9	0.0	-0.5
	Februar	110.7	-0.2	-1.2
	Mart	110.9	0.2	-2.0
	April	108.9	-1.8	-3.5
	Maj	108.6	-0.3	-4.4
	Jun	108.8	0.2	-4.0
	Jul	108.6	-0.2	-3.7
	Avgust	108.4	-0.2	-3.0
	Septembar	108.8	0.4	-2.7
	Oktobar	110.0	1.1	-2.6
	Novembar	110.3	0.3	-1.3
	Decembar	111.0	0.6	0.1
		Godišnji prosek 2009	109.7	:
2010	Januar	111.6	0.5	0.6
	Februar	111.9	0.3	1.1
	Mart	111.8	-0.1	0.8
	April	110.7	-1.0	1.7
	Maj	111.0	0.3	2.2
	Jun	111.2	0.2	2.2
	Jul	111.5	0.3	2.7
	Avgust	114.8	3.0	5.9
	Septembar	115.2	0.3	5.9
	Oktobar	116.6	1.2	6.0
	Novembar	117.1	0.4	6.2
	Decembar	118.3	1.0	6.6
		Godišnji prosek 2010	113.5	:

Tabela 1: Harmonizovani Indeks potrošačkih cena (HIPC) Maj 2002 – Jun 2015 (Maj 2002 = 100) sa mesečnim i godišnjim promenama cena u procentima (nastavak)

Godine	Mesec	Indeks (Maj 2002 = 100)	Mesečna promena u procentima	Godišnja promena u procentima
2011	Januar	119.9	1.4	7.4
	Februar	122.5	2.2	9.5
	Mart	123.9	1.1	10.8
	April	122.4	-1.2	10.6
	Maj	122.5	0.1	10.4
	Jun	121.4	-0.9	9.2
	Jul	120.8	-0.5	8.3
	Avgust	120.9	0.1	5.3
	Septembar	120.7	-0.2	4.8
	Oktobar	122.1	1.2	4.7
	Novembar	122.0	-0.1	4.2
	Decembar	122.5	0.4	3.6
	Godišnji prosek 2011	121.8	:	7.3
2012	Januar	123.4	0.7	2.9
	Februar	124.6	1.0	1.7
	Mart	124.7	0.1	0.6
	April	123.9	-0.6	1.2
	Maj	123.8	-0.1	1.1
	Jun	123.5	-0.2	1.7
	Jul	123.5	0.0	2.2
	Avgust	124.7	1.0	3.1
	Septembar	125.7	0.8	4.1
	Oktobar	126.7	0.8	3.8
	Novembar	126.3	-0.3	3.5
	Decembar	127.0	0.6	3.7
	Godišnji prosek 2012	124.8	:	2.5
2013	Januar	127.8	0.6	3.6
	Februar	127.9	0.1	2.6
	Mart	127.9	0.0	2.6
	April	126.9	-0.8	2.4
	Maj	126.5	-0.3	2.2
	Jun	126.8	0.2	2.6
	Jul	126.3	-0.3	2.3
	Avgust	126.2	-0.1	1.2
	Septembar	126.0	-0.2	0.2
	Oktobar	127.0	0.8	0.2
	Novembar	127.3	0.2	0.8
	Decembar	127.6	0.3	0.5
	Godišnji prosek 2013	127.0	:	1.8
2014	Januar	128.1	0.3	0.2
	Februar	128.0	0.0	0.1
	Mart	128.3	0.2	0.3
	April	127.3	-0.8	0.3
	Maj	127.1	-0.1	0.5
	Jun	127.3	0.1	0.4
	Jul	127.3	0.1	0.8
	Avgust	127.4	0.1	0.9
	Septembar	127.7	0.2	1.4
	Oktobar	127.8	0.1	0.6
	Novembar	127.4	-0.3	0.1
	Decembar	127.1	-0.2	-0.4
	Godišnji prosek 2014	127.6	:	0.4
2015	Januar	127.3	0.2	-0.6
	Februar	127.7	0.3	-0.3
	Mart	127.8	0.1	-0.4
	April	126.7	-0.8	-0.4
	Maj	126.6	-0.1	-0.5
	Jun	126.7	0.1	-0.4

Grafikon 1: Indeks potrošačkih cena (IPC), 2003 - 2014 (Maj 2002=100)

Grafikon 2: Godišnje promene u procentima harmonizovanog indeksa potrošačkih cena

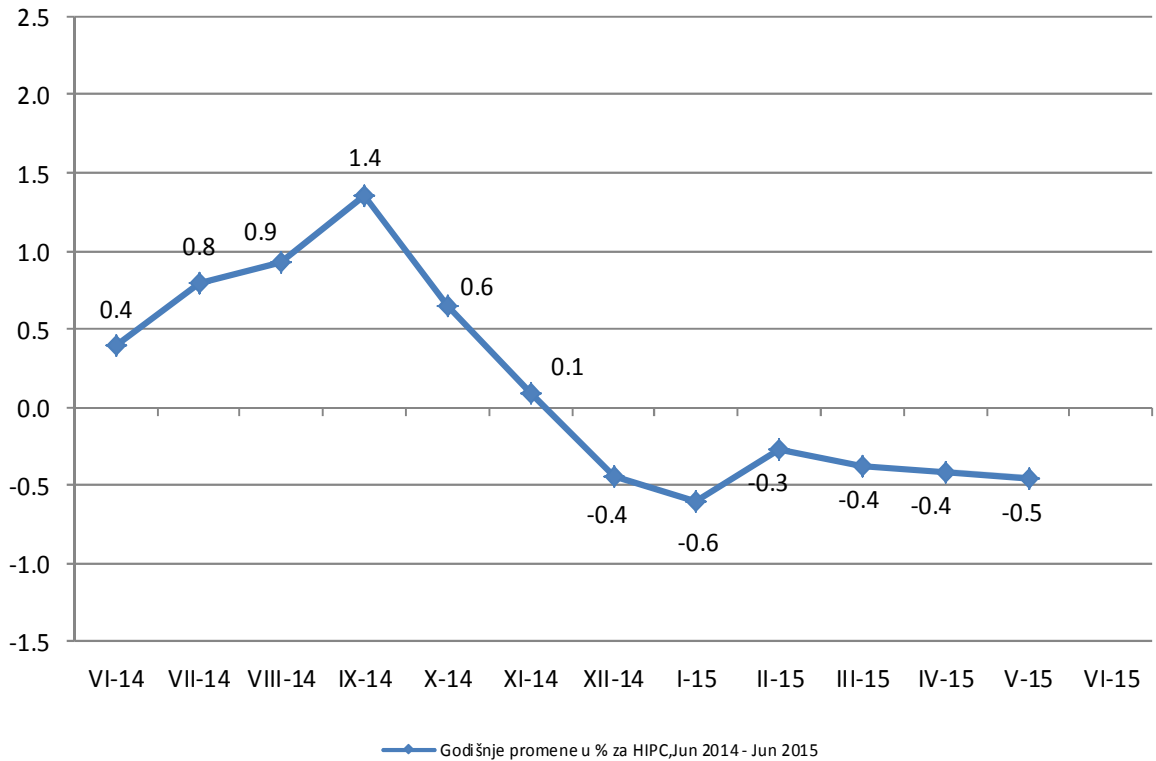

Tabela 2: HIPC Jun 2015 (Maj 2002=100 ako nisu pomenuti drugačije), mesečne i godišnje promene cena po grupama i podgrupama prema COICOP-u

Kod	Grupe i podgrupe	Ponderi	VI - 2015 Maj 2002=100	$\frac{VI - 2015}{V - 2015}$	$\frac{VI - 2015}{VI - 2014}$
01-12	Ukupan IPC	1000.0	126.7	0.1	-0.4
01	Ishrana I bezalkoholna pića	408.8	135.9	0.1	0.3
01.1	Ishrana	371.0	138.4	0.1	0.3
01.1.1	Hleb i žitarice	91.7	172.9	0.5	1.8
01.1.2	Meso	88.2	144.0	0.3	1.4
01.1.3	Riba	3.0	137.8	0.8	2.0
01.1.4	Mleko, sir i jaja	91.3	120.1	0.0	-4.4
01.1.5	Ulje i maslo	9.7	136.1	1.7	2.6
01.1.6	Voće	18.1	142.9	14.2	11.0
01.1.7	Povrće	43.9	90.2	-7.7	3.2
01.1.8	Šećer, slatko, med, čokolada i slatkiši	17.9	137.0	0.2	0.0
01.1.9	Prehrambeni proizvodi	7.2	100.6	-0.1	0.3
01.2	Bezalkoholna pića	37.8	113.2	-0.1	0.4
01.2.1	Kafa, čaj i kakao	12.5	139.2	-0.1	1.8
01.2.2	Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća	25.3	101.2	0.0	-0.4
02	Alkoholna pića, duvan	52.1	187.2	0.6	4.9
02.1	Alkoholna pića	12.7	140.4	2.7	7.3
02.2	Duvan	39.4	196.3	0.0	4.1
03	Odeća i obuća	44.7	93.8	0.1	1.4
03.1	Odeća	32.1	102.3	0.1	1.0
03.2	Obuća	12.6	81.5	0.0	2.5
04	Stanovanje, voda, struja, gas i osto gorivo	89.2	130.2	0.0	5.1
04.1	Akuelno plaćanje za stanovanje	5.9	107.4	0.0	0.0
04.3	Održavanje i sređivanje sredine	6.0	101.4	-0.1	0.9
04.4	Snabdevanje vodom i razne usluge vezane za mesto stanovanja	11.6	211.9	0.0	1.4
04.5	Struja, gas i ostalo gorivo	65.7	128.4	0.0	8.4
05	Nameštaj, oprema za domaćinstvo I uobičajeno održavanje kuće	84.8	110.4	0.2	0.9
05.1	Nameštaj i aparatura, tepisi, staze i zastirači za pod	18.1	96.7	0.2	0.6
05.2	Tekstil za domaćinstvo	2.9	100.8	-0.5	-0.1
05.3	Oprema za domaćinstvo	15.0	111.0	0.1	1.5
05.4	Staklarija, kuhinjski pribor i ostala sredstva	9.4	100.5	0.0	1.0
05.5	Kućni i vrtlarski alati i oprema	12.9	107.1	0.3	0.9
05.6	Robe i usluge za uobičajeno održavanje domaćinstva	26.5	112.5	0.4	0.8

Tabela 2: HIPC Jun 2015 (Maj 2002=100 ako nisu pomenuti drugačije), godišnje promene cena po grupama i podgrupama prema COICOP-u (nastavak)

Kod	Grupe i podgrupe	Ponderi	VI - 2015 Maj 2002=100	$\frac{VI - 2015}{V - 2015}$	$\frac{VI - 2015}{VI - 2014}$
06	Zdravstvo	28.3	114.2	0.1	0.6
06.1	Lekarski proizvodi i lek.oprema	21.3	114.5	0.1	0.7
06.2	Ambulantske usluge	4.9	114.1	0.0	0.6
06.3	Bolničke usluge (Dec.2003 = 100)	2.1	100.0	0.0	0.0
07	Transport	130.7	135.9	0.2	-5.9
07.1	Kupovina automobila (Juli 2002 = 100)	34.7	103.8	-0.1	-0.8
07.2	Upotreba opreme za lični transport	82.8	143.8	0.3	-9.1
07.3	Transportna sredstva	13.2	111.0	-0.1	-2.7
08	Sredstva za komunikaciju	31.7	93.4	0.2	-0.2
08.1	Poštanske usluge (Juli 2002 = 100)	6.4	124.6	0.0	0.0
08.x	Telefonska oprema i telefaks i usluge vezano za to	25.3	92.1	0.2	-0.3
09	Rekreacija i kultura	45.1	106.5	0.1	-0.7
09.1	Audio-vizuelna i fotografska oprema,i za obradu informacija	11.3	69.5	0.1	-0.8
09.2	Ostala dugotrajna oprema za rekreaciju i kulturu (Juli 2002 = 100)	1.6	93.5	0.0	1.1
09.3	Ostali predmeti i oprema za rekreaciju, vrtove i kućne ljubimce (Juli 2002 = 100)	9.8	102.9	0.1	-0.9
09.4	Kulturne usluge i za rekreaciju (Juli 2002=100)	8.5	106.7	0.0	1.5
09.5	Novine, knjige i kancelarijski materijal	10.1	125.9	0.0	-0.4
09.6	Organizovani Odmori (Dec.2006=100)	3.8	116.2	0.5	-4.0
10	Obrazovanje	12.6	78.8	0.0	-28.1
11	Restorani I hoteli	33.6	116.0	0.0	-3.0
11.1	Ugostiteljske usluge	27.4	124.9	0.0	1.2
11.2	Usluge stanovanja	6.2	91.7	0.0	-15.7
12	Razne robe I usluge	38.4	122.1	0.1	1.1
12.1	Lična nega	14.6	108.6	0.1	0.6
12.3	Lični predmeti	5.8	164.9	0.1	2.1
12.4	Socijalna zaštita (Dec. 2013=100)	1.0	102.5	0.0	2.5
12.5	Osiguranje (Dec. 2003 = 100)	6.8	105.1	0.0	0.0
12.6	Finansijske usluge (Dec. 2003=100)	4.9	140.2	0.0	3.4
12.7	Ostale usluge (Dec.2003=100)	5.3	80.3	0.0	0.0

Tabela 3: Prosečna cena u Eurima za pojedine reprezentativne artikle i usluge

Kod	Artikli	Jedinica merenja	VI 2014	V 2015	VI 2015
101	Pirinač	1 kg	1.31	1.29	1.30
102	Pšenično brašno	1 kg	0.40	0.39	0.39
103	Beli hleb	500g	0.36	0.34	0.34
111	Goveđe meso bez kosti	1 kg	6.50	6.43	6.46
112	Teleće meso	1 kg	7.37	7.29	7.29
114	Pileće meso	1 kg	2.71	2.64	2.61
131	Mleko (Tetrapak)	1 lit	0.92	0.90	0.90
133	Jogurt	1 lit	0.92	0.92	0.92
137	Jaja	30 kom	2.69	1.88	1.88
141	Jestivo ulje	1 lit	1.12	1.10	1.13
153	Banane	1 kg	1.04	1.07	1.10
161	Krompir	1 kg	0.49	0.45	0.53
162	Paradajz	1 kg	0.80	1.01	0.70
163	Pasulj	1 kg	2.86	2.46	2.46
167	Paprika neljuta	1 kg	0.96	1.18	1.02
175	Šećer	1 kg	0.68	0.63	0.64
192	Mlevena kafa	1 kg	7.10	7.06	7.04
193	Čaj	1 kg	5.21	5.40	5.46
195	Mineralna voda	1.5 lit	0.32	0.32	0.31
204	Pivo	0.5 l	0.54	0.56	0.59
215	Cigare – Ronhill	1 pako	1.22	1.30	1.30
217	Cigare – Marlboro	1 pako	2.20	2.23	2.22
416	Električna struja	1 kwh	0.048	0.054	0.054
418	Ogrevno drvo	1 m ³	33.15	36.84	36.83
701	Benzin	1 lit	1.22	1.09	1.10
702	Dizel	1 lit	1.22	1.08	1.08

Metodologija HIPC

HIPC Kosova koji je proizveden od Agencije za statistiku Kosova (ASK), izračunavan je po metodama Harmonizovanog indeksa potrošačkih cena (HIPC). Eurostat je HIPC definisao kao evropski standard za indekse potrošačkih cena. Izračunati indeksi i njihovi rezultati predstavljaju se pomoću *Klasifikacije lične potrošnje po nameni* (COICOP), poznatoj kao Međunarodna klasifikacija koja potrošnju deli na niže nivoe, grupe i klase proizvoda. Pomoću COICOP-a, ASK je izvršila podelu potrošnje na 83 klase (četvorocifreni nivo), dalje na 378 proizvoda (osnovni agregat). ASK je definisao težinu za svaki agregirani element i svakog meseca snima cene za svaki osnovni agregat.

Svakog meseca IPC se računa u dva koraka:

1. Osnovni indeks (pokazatelji za elementarne agregate) računa se po formuli neponderisane geometrijske sredine (Jevon -a)
2. Indeksi viših nivoa, uključujući sam IPC, računaju se vađenjem prosečnih elementarnih indeksa po formuli ponderisane aritmetičke sredine (Lesperov tip- *Laspeyres*)

Osnovne agregirane težine bazirane su na procenama troškova godišnje potrošnje. ASK za 83 klase potrošnje vrši procenu troškova godišnjeg potrošnje iz Ankete o potrošnji domaćinstava (APD) i Nacionalnih računa (NR); težine u okviru klasa dolaze iz unutrašnjih izvora ASK-a. Specifične težine od januara 2013. Bile su bazirane procenama podataka Ankete o potrošnji domaćinstava (APD) i Nacionalnih računa (NR) koji se odnose na 2012.godinu, dok nove težine koje se primenjuju od meseca januara 2015.godine bazirane su na podacima nacionalnih računa (NR) koji se odnose na 2013.godine. Ažuriranje težina svake godine obezbeđuje da HIPC odražava aktuelne trendove potrošnje.

Sve kupovine novcem napravljene u zemlji (unitar zemlje) od strane sektora domaćinstava su definisane su kao ukupni troškovi godišnje potrošnje. Ova definicija odgovara kategoriji NR t.z. *Monetarna finalna potrošnja domaćinstava (HFMC)* i podrazumeva to da težine treba da uključuju vrednost potrošnje sopstvenih proizvoda i troškove stanovanja samog vlasnika. Do meseca decembra 2014. Težine su uključile troškove samo za rezidentne potrošače, dok počev od januara meseca 2015. Uključuju se i troškovi za nerezidentne potrošače.

Da bi se procenile mesečne promene cena, osoblje ASK-a prikuplja cene za izvestan broj specifičnih proizvoda (često nazvana tržišna korpa) odabrane kao predstavnici osnovnih agregata. Cilj je da se obavi snimanje svih cena, upravo istih proizvoda svakog meseca; kada nije moguće snimati jednu cenu, onda procedure računanja treba primeniti sa oprezom da se izbegne pristrasan rezultat.

Snimatelji podataka pri ASK-u, na sedam regionalnih centara, prikupljaju preko 5100 cena u periodu od 10. - 20. u mesecu. Oni prikupljaju cene u prodavnicama, pijacama i drugim prodajnim mestima u deset opština na Kosovu.

• Đakovica	• Podujevo
• Gnjilane	• Priština
• Istok	• Prizren
• Mitrovica	• Suha Reka
• Peć	• Uroševac

Osoblje glavne kancelarije ASK-a u Prištini vrši snimanje cena za proizvode, kao što je struja, voda, poštanske i telekomunikacione usluge, kao i železničkog saobraćaja.

Osnovni Indeksi

Elementarni indeks za jedan mesec je jednak njegovom indeksu prethodnog meseca pomnožen razlikom snimljene cene za jedan mesec, izračunat iz prikupljenih cena. ASK koristi formulu geometrijske sredine (ili

Jevona) za izračunavanje jednomesečnu promenu: stopa geometrijske sredine tekućeg meseca u geometrijskoj sredini prikupljenih cena za prethodni mesec..

Osnovni indeks e za mesec m

$$I_e^m = I_e^{m-1} \times \left[\left(\prod_{i=1}^{n_e} p_i^m \right)^{1/n_e} / \left(\prod_{i=1}^{n_e} p_i^{m-1} \right)^{1/n_e} \right] \quad I_e^0 \equiv 100$$

I_e^m = Indeks cene za osnovni agregat e za mesec m

I_e^{m-1} = Indeks cene za osnovni agregat e za mesec $m-1$

p_i^m = Cena za stavku i u mesecu m

p_i^{m-1} = Cena za stavku i u mesecu $m-1$

n_e = Broj prikupljenih cena za osnovni agregat e

Indeksi najvišeg nivoa

Na Kosovu, HIPC indeksi prvo se izračunavaju u grupama (elementarnih agregata), a zatim se oni kombinuju za dobijanje ukupnog HIPC.

Indeksi višeg nivoa ponderisani su aritmetičkom sredinom osnovnih indeksa. Za IPC, korišćena je formula Young-a do meseca decembra 2013 , težine su deo neregulisanog ponderisanja za troškove u periodu. Od januara 2014.godine, za kalkulaciju indeksa korišćena je formula Lowe-a, težinama koje su deo težina perioda troškova, koje se ažuriraju promenama cena. (Formula Lowe-a je slična sadašnjoj formuli Laspeyres-a).

Obe formule, Young-ova i Lowe-va, su aritmetičke sredine ponderisane težinama koje su deo troškova/ potrošnje, i obe predstavljaju formule *Laspeyres-ovog indeksa*. Trenutno za HIPC se upotrebljava Lowe-va formula za indekse, čije su težine deo troškova tokom ponderisanog perioda 2010. Nove težine iz podataka NR i APD iz 2012.godine su uvedene počev od januara 2014.godine IPC će preći na izračunavanje indeksa po *Lowe-voj formuli*; (težine su predstavile deo troškova u 2012.godini izračunavane promenama cena u decembar 2013.godine ,dok od januara meseca 2015 novi težine se primenjuju podataka NR i APD iz 2013.godone, izračunavane sa promenama cena u decembru 2014.godine (težine za HIPC) .

Težine Indeksa

Young-ova formula meri osnovne agregate u okviru grupa

$$w_{e,g}^b = \frac{x_e^b}{\sum_{e=1}^{k_g} x_e^b} \quad \sum_{e=1}^{k_g} w_{e,g} = 1$$

$w_{e,g}^b$ = težina za osnovni agregat e unutar grupe g u ponderisanom periodu b

x_e^b = troškovi za osnovni agregat e u ponderisanom periodu b (trenutno $b = 2012$)

k_g = broj osnovnih agregata u grupi g

Young-ova formula meri grupe u ukupnom IPC

$$w_g^b = \frac{\sum_{e=1}^{k_g} x_e^b}{\sum_{g=1}^h \sum_{e=1}^{k_g} x_e^b} \quad \sum_{g=1}^h w_{e,g} = 1$$

w_g^b = težina za grupu g u ponderisanom periodu b

h = broj grupa u IPC

Lowe-va formula meri osnovne agregate unutar grupa

$$w_{e,g}^b = \frac{x_e^b \times a_e^{b \rightarrow v}}{\sum_{e=1}^{k_g} (x_e^b \times a_e^{b \rightarrow v})} \quad \sum_{e=1}^{k_g} w_{e,g} = 1$$

$w_{e,g}^b$ = težina za osnovni agregat e unutar grupe g në periudhën peshuese b
(primenljivo od Januara 2014, $b = 2012$)

$a_e^{b \rightarrow v}$ = faktor za podešavanje težina za osnovni agregat e

$$a_e^{b \rightarrow v} = I_e^v / \frac{1}{12} \left(\sum_{m=Jan}^{Dec} I_e^{m/b} \right)$$

I_e^v = Indeks cene za osnovni agregat e za mesec v

(primenljivo od Januara 2014, $v =$ Decembar

2013)

$I_e^{m/b}$ = Indeks cene za osnovni agregat e u mesecu m u godini b

Lowe-va formula meri grupe u ukupnom HIPC

$$w_g^b = \frac{\sum_{e=1}^{k_g} (x_e^b \times a_e^{b \rightarrow v})}{\sum_{g=1}^h \sum_{e=1}^{k_g} (x_e^b \times a_e^{b \rightarrow v})} \quad \sum_{g=1}^h w_{e,g} = 1$$

Indeksi za grupe viših nivoa

$$I_g^m = \sum_{e=1}^{k_g} w_{e,g}^b * I_e^m \quad I_e^0 = 100$$

za većinu stavki period 0 je Maj 2002. ,

ali je drugačiji za stavke koje su stupile na neki kasniji datum

Ukupan HIPC

Ukupni harmonizovani indeks potrošačkih cena je ponderisana aritmetička sredina indeksa za grupe. U IPC se koristi *Young-ovu* formulu, ali od januara 2014. godine promenjen koristeći *Lowe-vu* formulu.

Budući da grupe imaju različite baze indeksa (većina za bazu imaju 2002 = 100, ali grupe dodate kasnije imaju drugačiju bazu), indeksi za grupe moraju, sa novim bazama preći na zajednički period, koji je mesec ν (prethodni mesec pre primene novih pondera)

$$\text{HIPC}^m = \text{HIPC}^\nu \times \sum_{\xi=1}^n w_\xi^b \times \frac{I_\xi^m}{I_\xi^\nu} \quad \text{HIPC}^0 = 100$$

HIPC^m = Harmonizovani Indeks potrošačkih cena za mesec m

ν = prethodni mesec pre primene novih pondera (trenutno ν = Decembar 2014.)

Agencija Statistike Kosova

Kratak opis

Agencija Statistike Kosova je profesionalna institucija koja se bavi prikupljanjem, obradom i objavljivanjem službenih podataka statistika. Kao takav deluje od 1948.godine i prošao je kroz nekoliko istorijskih faza, strukturiran prema državnom uređenju tog vremena.

Dana 2. avgusta 1999, Agencija je nastavila svoj profesionalni rad (posle 9 godina prekida svih statističkih serija na štetu interesa Kosova), kao nezavisna institucija u okviru Ministarstva za državnu upravu. Od datum 12.12.2011 ove Agencije posluje u okviru Vlade Kosova. Kancelarija se finansira od Konsolidovanog budžeta Kosova, ali i od donatora za posebne projekte i tehničku profesionalnu podršku.

Agencija Statistike Kosova deluje na osnovu Zakona br.04/L-036, koji je stupio na snagu 12.12.2011. Strateški razvojni plan 2009-2013 je na srednjoročnoj implementaciji za razvoj statističkog sistema u korelaciji sa statistikama Evropske unije (EUROSTAT-a).

Agencija Statistike Kosova ima sledeću organizacionu strukturu: Departmane za proizvodnju statistika (Departman za ekonomske statistike i nacionalnih računa, Departman za statistiku stanovništva, Departman poljoprivrede i životne sredine i Departman za socijalne statistike. Departmani podrške; Departman za metodologiju i informatičku tehnologiju, Departman za politike, planiranja, kordinacije i komunikacije, Departman popis i istraživanje i Departman administracije.

Broj zaposlenih i budžet još uvek su ograničeni. Zaposleni su ukupno 139 radnika, od njih 104 (74,8%) u sedištu Agencija, dok u regionalnim kancelarijama 35 (25,2%), sa kvalifikacionom strukturom: 70,5,4% sa visokom stručnom spremom prema 29,5% sa srednjom stručnom spremom.

Mi imamo profesionalnu i tehničku saradnju sa svim ministarstvima Vlade Kosova, a posebno sa Ministarstvom ekonomije i finansija, Centralnom bankom Kosova, sa međunarodnim institucijama, EUROSTAT-om, Međunarodnim monetarnim fondom, Svetskom bankom, SIDA iz Švedske, DFID-om, UNFPA, UNDP, UNIVEF i sa statistikama zemalja u regionu.

Agencija Statistike Kosova skoro u potpunosti pokriva teritoriju Republike Kosova, na osnovu strukture statističkih krugova, kao osnovna i jedina jedinica na nivou zemlje. Sva istraživanja sprovedena na terenu koriste uzorke koji pokrivaju ove popisne statističke krugove ali, i metodologiju skladu sa međunarodnim preporukama. Tokom prikupljanja statističkih podataka i izveštaja od izveštajnih jedinica angažuju se: stručnjaci, tehničari, administratori, građani mesnih kancelarija, terenski popisivači regionalnih kancelarija.

U 2011 smo uspešno realizovali projekat Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova, koji nije sproveden od 1981 godine. Rezultati dobijeni iz Popisa će imati značajnu ulogu u sastavljanju razvojne politike.

Misija agencije; da zadovolji potrebe korisnika sa kvalitetnim, blagovremenim i objektivnim statističkim podacima, u vremenu i prostoru, tako da korisnici imaju pouzdane osnovne redovne preglede u interesu planiranja i razvoja tokom izrade projekata na opštinskom nivou i nivou zemlje. Da podrži vladine institucije, naučne institute, i akademiju, poslovna preduzeća kao i samostalne istraživače u cilju obezbeđivanja odgovarajućih informacija donosiocima odluka i drugim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** **AGENCIJA STATISTIKE KOSOVA,**
Ul. "Zenel Salihu", br. 4, 10000 Priština
- **Telefon:** +381 (0) 38 200 31 129
Izvršni direktor: +381 (0) 38 200 31 112
- **Fax:** +381 (0) 38 235 033
- **E-mail:** economic@rks-gov.net
- **Veb-stranica:** <http://ask.rks-gov.net/>